

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԲՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում
Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 7

«11» դեկտեմբեր 2023 թ.

ԱՍ/Բ-059 ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ- 1
ԱՍ/Բ-060 ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ -2
ԱՍ/Բ-061 ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ- 3
ԱՍ/Բ-062 ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ -4
ԱՍ/Բ-063 ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ- 5
ԱՍ/Բ-064 ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ -6
ԱՍ/Բ-065 ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ- 7

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասից, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՍԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասից, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն և
սպորտային մարզումներ»

/դասից, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա -1-4 -րդ 1-7 կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Հովհեկ Սարգսյան, Գևորգ Մացակյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ hoviksarg66@gmail.com_

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	14
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	15
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	19
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	23
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	30
12.3.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	33
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	35
14.	Գնահատում.....	36
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	37
14.2.	Հարցաշար.....	40
14.3.	Գնահատման չափանիշներ.....	42
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	46

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Մարմնամարզություն և դասավանդման մեթոդիկա» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով 011401.09.6-«Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակառուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. Առարկայական փաթեթը կարգավորում է «Մարմնամարզություն և դասավանդման մեթոդիկա» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճյուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործնթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Մարմնամարզություն և դասավանդման մեթոդիկա՝ առարկայի դասավանդման հիմնական նպատակն է ուսանողների ծանոթացնել մարմնամարզության հիմնական խնդիրներին, մարմնամարզական վարժությունների կատարման օրինաչափություններին: Ուսանողներին զինել գիտելիքներով՝ նպաստելու համար ազգգրնակշության համակողմանի, ներդաշնակ զարգացմանը, դաստիարակելու ֆիզիկապես և բարոյապես առողջ քաղաքացիներ, պատրաստ հայրենիքի բարգավաճմանն ու պաշտպանությանը:

Դասընթացի խնդիրն է. Նպաստել ազգաբնակչության տարեր տարիքի և սեռի մարդկանց օրգանիզմի ձևի և ֆունկցիաների համակողմանի զարգացմանը, ուսուցանել կյանքին անհրաժեշտ շարժողական ընդունակություններ, նպաստել օրգանիզմի վերականգնողական գործնթացները, ստվորույթ ձևավորել մարմնամարզությամբ մշտապես զբաղվելու ցանկություններով, հաղորդել գիտելիքներ մարմնամարզական վարժությունների ներգործության օրինաչափությունների վերաբերյալ, մարդկանց մոտ ձևավորել բարոյակամային, գեղագիտական հատկություններ: Սովորողների մոտ ձևավորել դասընթացների ժամանակ ստացած գիտելիքները տեսականորեն զարգացնելու և գործնականում կիրառելու ունակություններ:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

2.1.

- ծանոթացնել մարմնամարզության գարզացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցումը ուսանողներին:
- Հատուկ գիտելիքների. չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Մարմնամարզական վարժությունների. համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Մարմնամարզական վարժությունները. վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.....

- Սովորեցնել .մարմնամարզության տեսական հիմքերը:
- Բացատրել մարմնամարզական վարժությունների...օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել տեսագործնական հետազոտություններ, վերլուծություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել մարմնամարզական վարժությունների. առանձնահատկությունները դասընթացի. համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

Մարմնամարզություն և դասավանդման մեթոդիկա դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը **011401.09.06 մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «մարդու անատոմիա», «մարդու ֆիզիոլոգիա», «տարիքային ֆիզիոլոգիա», «ֆիզիկական դաստիարակության ֆիզիոլոգիա», «ֆիզիաստիարակության և սպորտի հիգիենա», «սպորտային կենսաքիմիա», «կենսամեխանիկա», «ֆիտ և մեթոդիկա», «ոփթմիկ մարմնամարզություն», «ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի պատմություն», «մանկավարժություն», «հոգեբանություն», «ֆ/կ-ի և սպորտի հոգեբանություն», «ֆ/կ-ի և սպորտի մանկավարժություն», «.Ընտրովի առարկաներ», դասընթացներից:**

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենսցիաները.

«Մարմնամարզություն և դասավանդման մեթոդիկա» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

- ✓ պատկերացում կկազմի մարմնամարզության և նրա միջոցների վերաբերյալ,
- ✓ տեսա-գործնական պարապմունքներում մարմնամարզական վարժությունների ազդեցության ոլորտի մասին,
- ✓ տիրապետի մարմնամարզական շարժումների ծագումնաբանությանը և հետագա զարգացմանը,
- ✓ կտիրապետեն մարմնամարզական տարբեր համակարգերին,
- ✓ կտիրապետեն մարմնամարզական վարժությունների գրառման և կիրառման կարգին,
- ✓ կկարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրառել ուսումնական, աշխատանքային գործններում,

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենսցիաները.

Ա)Ընդհանուրական կոմպետենսցիաներ

Գործիքային կոմպետենսցիաներ (ԳԿ)`

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ2կազմակերպչական կարողություն (պլանավորում, կազմակերպում, ուկավարում, վերահսկում)

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքների իմացություն,

ԳԿ5 պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն

ԳԿ6համակարգչային տարրական հմտություններ ,

ԳԿ7տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում)

ԳԿ9 խնդիրների լուծման կարողություն,

ԳԿ10 որոշումներ կայացնելու ընդունակություն:

Համակարգային կոմպետենսցիաներ (ՀԳԿ)`

ՀԳԿ -1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն

ՀԳԿ -2 հետազոտական կարողություն ,

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենսցիաների ցանկին համապատասխան:

- ՀԳԿ -3** ուսումնառության կարողություն,
- ՀԳԿ -4** նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն ,
- ՀԳԿ -5** ինքնուրույն աշխատելու կարողություն ,
- ՀԳԿ -6** մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու,
- ՀԳԿ -7** տրամաբանական նոր զաղափարներ առաջ քաշելու,
- ՀԳԿ -8** որակի մասին հոգացություն
- ՀԳԿ -9** թիմում աշխատելու,
- ՀԳԿ -10** գնահատման գործիքների կիրառելու,
- ՀԳԿ -11** նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- ԱԿ -1** Բնական, ճշգրիտ և հիմնարար գիտությունների և այլ առարկաների, առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն
- ԱԿ -2** ծանոթ լինի ժամանակակից մարմնամարզության հիմնախնդիրներին և հայեցակարգերին,
- ԱԿ -3** տիրապետի ընդհանուր մարմնամարզության հիմնական բաժիններին(,),
- ԱԿ -4** տեղեկացված լինի մարմնամարզության ժամանակակից տեխնոլոգիաներին, բնագավառի նորություններին, գիտական նվաճումներին,
- ԱԿ -5** իմանա մարմնամարզական վարժությունների կիրառման մեխանիզմին և ձևակերպման տեխնոլոգիաներին
- ԱԿ -6** իմանա տարիքային և շարժողական առանձնահատկություններին
- ԱԿ-7** տիրապետի հիմնական շարժողական ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին,
- ԱԿ-8** ծանոթ լինի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ժամանակակից հայեցակարգերին,
- ԱԿ-9** տիրապետի ինֆորմացիայի հավաքման, պահպանման և մշակման համակարգչային մեթոդներին,
- ԱԿ-16** վերլուծման և գնահատման կարողություններ,
- ԱԿ-17** մանկավարժական իրավիճակներն ու գործընթացները ըմբռնելու և օբյեկտիվ գնահատելու կարողություն,
- ԱԿ-18** ծագած տարածայնությունները լուծելու կարողություն

ԱԿ-19 այլ անձանց հետ փոխգործակցելու, կոլեկտիվում նրանց հետ հաղորդակցվելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու կարողություն,

ԱԿ-20 մասնագիտական հարցերի շրջանակներում ընդունելի որոշումների հասնելու նպատակով բանակցություններ վարելու կարողություն

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Մարմնամարզություն և դասավանդման մեթոդիկա» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել ֆիզիկական դաստիարակության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ուսումնամեթոդական լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	կրեդիտ/ժամ	23 կրեդիտ/ 690 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		32
Գործնական աշխատանք		62
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		596

³ Նշվում է, թե ուվազ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ընդամենք		690
Ստուգման ձեր (ստուգարբ/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	1,2,4,6-րդ կիսամյակ ստ., 3,5-րդ կիս.քնն.,	1,2,4,5,6-րդ կիսամյակ ստ., 3,7-րդ կիս.քնն.,

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամարանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ձանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսի կարողանալ մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
 - **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է գործնական աշխատանք մարզադահլիճներում՝ դասախոսի անմիջական դեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների միջոցով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տվյալ հարցերին:
 - **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական դեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական դեկավարության:
- Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵:
- **Ոեֆերատ** – ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքն է, որը ստուգվում է յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում: Այս աշխատանքի վերաբերյալ խորհրդատվությունների համար ուսանողը պետք է դիմի դասախոսին դասերից դուրս: Ուսանողը իր ընտրած թեմայով մինչև 6 էջի սահմաններում գրում է ոեֆերատ, որը ներկայացնում է խմբի ներկայությամբ :
 - **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

- **Աշխատանքային տեսոր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
 - **Տնային առաջարրանքներ-** Ուսանողը պարտավոր է դասին ներկայանալ տնային առաջարրանքները կատարած: Առաջարրանքները լինում են գրավոր և բանավոր: Տնային հանձնարարությունները պարբերաբար չկատարող ուսանողը կորցնում է այս բաղադրիչին հատկացված տոկոսները:
8. Դասավանդման **մեթոդներներն են⁶** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), ուսումնական պարապմունքների կազմակերպման ձակատային, շրջանաձև, խմբային, անհատական հանձնարարությունների մեթոդներ:
9. Ուսումնառության **մեթոդներն են⁷** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում, ուսուցման խիստ կարգավորման և մասնակի կարգավորման մեթոդներ:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի Ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Անձնագիրը n	Ճիշտիումն մողվրդ	Վրկուազմական մասունքն	Ճշտուածն մասունքն	Ճշտուածն դիմություն
	1-ին կիսամյակ					
1.	Մարմնամարզությունը Ֆ/Դ Համակարգում / Մարմնամարզության առարկայի տեղը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում	2				10
2.	Մարմնամարզության միջոցներ/ Մարմնամարզության միջոցների բնութագրումը	2				10
3.	Մարմնամարզության տեսակներ և ձևեր/ Մարմնամարզության ձևերի դասակարգումը	2				12
4.	Մարմնամարզության մեթոդական առանձնահատկությունները/					12
5.	Մարմնամարզական վարժությունների ազդեցության ոլորտները			2		12
6.	Մարմնամարզական վարժությունների ծանոթացում, ուսուցում / Շարում, համրանք, զեկույց: Գործողություններ տեղում, ընթացքով:			2		12
7.	Շարք և շարային պատրաստություն, ըզվ-ր, հատուկ կիրառական վ-ր, ազատ վ-ր, ակրոբատիկ վ-ր, վ-ր գործիքներին, ցատկեր, գեղ մարմն-ն վ-ր /Շարային պատրաստականություն: Զնավոր քայլքի տեսակներ:			2		12
8.	Մարմնամարզության ընդհ. զարգացնող ձևեր, սպորտային ձևեր, կիրառական ձևեր/			2		12

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

	Հիմնական մարմնամարզության վարժությունների կատարում:				
9.	Մարմնամարզական վարժությունների ազդեցությունը ըստ առողջարարական, կրթական, դաստիարակչական նշանակությունների/ Շնչառական, հիմնական մկանախմբերը թուլացնող վարժություններ:		2		12
	Ընդամենը	6	10		104
	2-րդ կիսամյակ				
1.	Մարմնամարզության պատմություն/Մարմն.-ն զարացումը հնագույն ժամանակներում, Մարմնամ.-նը հին Հունաստանում, Մարմնամ.-նը հին Հռոմում,	2			4
2.	Մարմնամ.-նը միջնադարում, Մարմնամ.-ն բուրժուական հմկ-եր,	2			6
3.	Մարմնամարզությունը նոր ժամանակներում, Մարմնամ.-ն զարգացումը Հայաստանում				6
4.	Շարային վարժությունների անցկացման մեթոդիկան		2		6
5.	ԸԶՎ-ի անցկացման մեթոդիկան				6
6.	Ուսագոտու և պարանոցի մկանախմբերի զարգացման տերմիններ		2		6
7.	Իրանի և որովայնի մկանախմբերի զարգացման տերմիններ				6
8.	Գոտկատեղի և ստորին վերջույթների մկանախմբերի զարգացման տերմիններ				6
9.	Առանձին վարժություններ և համալիր գործողություններ կազմելու մեթոդիկան				6
	Ընդամենը	4	4		52
	3-րդ կիսամյակ				
1.	Մարմնամարզության տերմինաբանություն: Տերմինաբանության կիրառման կանոնները: Շարային վարժությունների տերմիններ:	2			10
2.	Ընդհանուր զարգացնող վարժությունների տերմիններ: Կիրառական վարժությունների	2			10

	տեսմիններ				
3.	Ազատ և ակրոբատիկ վարժությունների տերմիններ: Գործիքներին կատարվող վարժությունների տերմիններ,				10
4.	Շարային պատրաստություն			2	10
5.	ԸԶՎ-ը			2	10
6.	Մագլցման եղանակներ				10
7.	Ակրոբատիկ ցատկեր			2	10
8.	Կախեր և հենումներ			2	10
9.	Ցատկային վարժությունների տերմիններ			2	12
10.	Գեղարվեստական և ռիթմիկ մարմնամարզական վարժությունների տերմիններ			2	12
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		4	12		104
	4-րդ կիսամյակ				
1	Պարապմունքների կազմակերպումը մարմնամարզությունում :	2			6
2	Ուսուցումը և դաստիարակումը մարմնամարզությունում: Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման նպատակը, խնդիրները և էտապները: Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման մեթոդները: Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման գործնական մեթոդները:	2			6
3	Շարային վարժությունների ուսուցումը: Համազարգացնող վարժությունների ուսուցումը: Մագլցման, հավասարակշռության, սողանցերի վարժությունների ուսուցումը:		2		6
4	Ազատ վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Ակրոբատիկ վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Մարմնամարզական ցատկեր:		2		8

5	Նժոյզին կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Օդակներին կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Զուգափայտին կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Պտտաձողին կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան:			2		8
6	Գեղարվեստական և ռիթմիկ մարմնամարզության վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան:					8
7	Ստուգողական վարժություններ/ շարժողական ընդունակությունների մշակում:					8
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		4		6	50

5-րդ կիսամյակ						
1	Պատրաստականության տեսակները մարմնամարզությունում: Ֆիզիկական, տեխնիկական, տակտիկական, հոգեբանական, գաղափարային պատրաստականությունները մարմնամարզությունում:		2			10
2	Գործիքներին կատարվող վարժությունների տեխնիկան և ընդհանուր օրինաչափությունները: Ուժային և թափային վարժությունների ընդհանուր բնութագիրը: Շարժումների քանակության պահպանման օրենք:		2			10
3	Շարժումների ուսուցման նախապատրաստական, հիմնական, եզրափակիչ					10

	փուլեր: Թափային վարժությունների դասակարգումը:				
4	Ըզվ-րի անցկացման մեթոդիկան:		2		10
5	Ծանոթություն մարմնամարզական գործիքներին, նրանց կառուցվածքին:		2		10
6	Կախեր և հենումներ, նրանց կատարման մեթոդական պահանջները: Վարժություններ նժույզին: Թափանցեր:		2		10
7	Վարժություններ օղակներին: Թափեր կախ, կախ-ծալ դրություններում:		2		10
8	Վարժություններ զուգափայտին: Թափեր հենում ձեռքերին, նախաբազուկներին, բազուկներին:		2		8
9	Վարժություններ պտտաձողին: Կախ ուղիղ, տակից, հակառակ, խաչաձև, նեղ բռնվածքներով:				8
10	Ցատկեր-առաջ, հետ, վեր, խորություն, կողք, խաչաձև:				8
11	Հենացատկեր-ուղիղ, կողքով, «այծ»-ի վրայից, «նժույզ»-ի վրայից:				2
12	Կիրառական ցատկեր:				2
13	Ակրոբատիկական վարժություններ ի ուսուցումը:				2
14	Ակրոբատիկական վարժությունների ուսուցումը:				2
15	Հավասարակշռության վարժությունների ուսուցումը:				2
16	Վարժություններ շարժողական ընդունակությունների մշակման համար:				2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	4	10		106
	6-րդ կիսամյակ				

1	Մարմնամարզության դասը դպրոցում, Դպրոցական տարիքի երեխաների մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան կրտսեր դպրոցում:	2					6
2	Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան միջին դպրոցում: Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան ավագ դպրոցում:	2					6
3	Մարմնամարզության արտադասարանային աշխատանքների կազմակերպման մեթոդիկան : Պլանավորման աշխատանքները մարմնամարզությունում	2					6
4	Դասի նախապատրաստական մաս: Դասի հիմնական մաս: Դասի եզրափակիչ մաս:			2			8
5	Մարմնարմնամարզական վարժությունների անցկացման մեթոդիկան կրտսեր դպրոցում			2			8
6	Մարմնարմնամարզական վարժությունների անցկացման մեթոդիկան միջին դպրոցում						8
7	Մարմնարմնամարզական վարժությունների անցկացման մեթոդիկան ավագ դպրոցում			2			8
8	ԸֆՊ պարապմունքների կազմակերպումը արտառուսումնական ժամերին			2			8
9	Առավոտյան հիգիենիկ մարմնամարզության անցկացման մեթոդիկան			2			8
10	Ֆիզկուլտ դադարների անցկացման մեթոդիկան						8
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	6		10			74
	7-րդ կիսամյակ						
1.	Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզության պարապմունքների կազմակերպումը	2					12
2.	Վնասվածքների կանխարգելումը մարմնամնամարզությունում	2					12

3.	Մարմնամ.-ն մասսայական ելույթների կազմակերպումը			2		12
4	Մարմնամարզության մրցումները և դատավարությունը(մրցավարություն)			2		14
5	Մարմնամ.-նը կանանց խմբերում:Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց տարիքային առանձնհատկությունները: Պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան			2		14
6	Վնասվածքների բնույթը: Օգնությունը, ապահովումը և ինքնապահովումը որպես ուսուցման մեթոդ: Բուժ հսկողություն: Սանիտարահիգիենիկ նորմերի պահպանում:Տեխ միջոցների և գործիքների տեղադրում և սպասարկում:			2		14
7	Մասսայական ելույթների նշանակությունը, բովանդակությունը: Մասսայական ելույթների կազմակերպումը և անցկացման մեթոդիկան:			2		14
8	Մրցումների նշանակությունը, տեսակները և ծրագիրը: Մրցումների նախապատրաստումը և անցկացումը: Դատավարություն					14
		4		10		106

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ռ.Ն.Ազարյան,Ռ.Մ.Խիզանցյան «Մարմնամարզություն», դասագիրք	2006թ.
2.	Մ.Ա.Բարայան «Շարքը և շարային վարժությունները ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքներում»	1987թ.
3	Կ.Գ.Բարայան «Մարմնամարզական տերմինների տեղեկատու բառարան»	1985թ.
4	Ֆ.Գ.Ղազարյան «Դպրոցականների մարզական ընդունակությունները և նրանց մշակումը»	1985թ.
5	Ռ.Մ.Խիզանցյան «Մարմնամարզական ցատկեր»	2003 թ.
6	Ռ.Մ.Խիզանցյան, Ն.Վ.Սելումյան «Մարմնամարզության հիմնական միջոցները դպրոցում» /1-12-րդ դասարաններ/	2014թ.
7	Մ.Ա.Բարայան «Մարմնամարզիկի պատրաստության հիմնական կողմերը», Եր. «Լույս»	1990թ.

8.	Հ.Է Սարգսյան, Ռ.Մ.Խիզանցյան «Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ»	2011թ.
9.	Հ.Է.Սարգսյան «Մարմնամարզության պարապմունքներին վնասվածքներից խուսափելու կանխարգելման մեթոդական ցուցումներ»	2010թ.
10.	Հ.Ս.Մինասյան, Հ.Հ.Գաբրիելյան «Ֆիզիկական կուլտուրա» /Գիտելիքների հիմունքներ/ 1-12 դասարաններ, ուս. ձեռնարկ	2011թ.
11.	Գ.Գ.Ղարիբյան «Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ» (ուսումնական ձեռնարկ)	2013թ.
12.	Մ.Ժ.Մարգարյան, Ռ.Մ.Խիզանցյան «Ապահովումը և օգնությունը սպորտային մարմնամարզությունում» (ուսումնական ձեռնարկ)	2013թ.
13.	Մ.Ն.Գալստյան «Սպորտային մարմնամարզության մրցումները և մրցավարությունը» (ուսումնամեթոդական ձեռնարկ)	2015թ.
14.	Հ.Ս.Գասպարյան, Մ.Ժ.Մարգարյան «Ճկունության մշակումը սպորտային մարմնամարզությունում»	2017թ.
15.	Վ.Մ. Բացշայ, Վ.Ն.Կуրյոս, Ի. Բ. Պավլով „, Գիմнастика,, սու.	2013 թ.
16.	Ա. Տ. Բրյուն „, Գիմնաստիկա,, սու.	1979 թ.
17.	ՅՈ. Գավերдовский „, Գիմնастическое многоборье,,	1987թ.
18.	Մ.Լ. Ուկրան „, Մեթոդика тренировки гимнастов,,	1971 թ.

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)

1.	Ֆ.Գ. Ղազարյան «Ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա»,	Եր. 2003թ
2.	Ֆ.Գ. Ղազարյան, Ա.Ա.Գրիգորյան «Ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն»,	Եր. 2003թ.
3.	Ֆ.Գ. Ղազարյան «Երեխաների մարզական ընդունակությունները և նրանց մշակումը»,	Եր. 1985թ.
4.	Գ. Ա. Մինասյան «Բժշկամանկավարժական դիտարկումները ֆիզկուլտուրայում և սպորտում»,	Եր. 1983թ.

5.	Զ. Ի. Կուզնեցովա «Ֆիզիկական կուլտուրան 1-4-րդ դասարաններում»,	Եր. 1968թ.
6.	Ֆ.Գ.Ղազարյան «Դպրոցականների շարժողական հատկությունների մշակման առանձնահատկությունները ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին»	Եր. 1981թ.
7.	Ռ.Տ. Մելիքսեթյան «Ֆիզկուլտուրային առողջարարական աշխատանքը դպրոցում»	Եր. 1984թ.
8.	Ж.К. Холодов – «Теория и методика физического воспитания» изд. Академия, М.	2001 թ.
9.	С.Ю Коюрова – «Книга учителя физической культуры» изд. ФиС, М.	1973 թ.
10.		
11.		

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.	https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/48978/1/978-5-7996-2054-7_2017.pdf	2017 թ
2.	https://ru.calameo.com/read/0009591764de572226a8d	1977 թ
3.	https://aldebaran.ru/author/barshayi_vladimir/kniga_gimnastika/	2013 թ
4.	https://aldebaran.ru/author/uoker_bryed/kniga_anatomiya_stretchinga/	2017 թ
5.	https://studfile.net/preview/4540353/	2000 թ

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1-ին կիսամյակ				
1.	Մարմնամարզությունը Ֆ/Դ	Ծանոթացնել մարմնամարզությանը,	2	Դասախոսական

⁹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	Համակարգում: Մարմնամարզության միջոցներ:	Նրա դերի ու նշանակությանը ֆղ համակարգում: Ծանոթացնել մարմնամարզական վարժություններին:		նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23
2.	Մարմնամարզության տեսակներ և ձևեր	Խմբավորել, տեսակավորել և դասակարգել մարմնամարզության ձևերը	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23
3.	Մարմնամարզության մեթոդական առանձնահատկությունները: Մարմնամարզական վարժությունների ազդեցության ոլորտները	մարմնամարզության վարժությունների ազդեցության ոլորտներին: Ծանոթացնել Մարմնամարզական վարժությունների ազդեցության ոլորտները	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23

2-րդ կիսամյակ

1.	Մարմնամարզության պատմություն/Մարմն.-ն զարացումը հնագույն ժամանակներում, Մարմնամ.-նը հին Հունաստանում, Մարմնամ.-նը հին Հռոմում	Ծանոթացնել մարմնամարզության ծագումնաբանությանը: Ծանոթացնել Հին հույների և Հռոմեացիների շարժումների կիրառելիությունը	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23
2.	Մարմնամ.-նը միջնադարում: Մարմնամ.-ն բուրժուական հմկ-եր	Ծանոթացնել միջնադարյան շարժումների համակարգերին: Ծանոթացնել «Սոլոյան» մարմնամարզությանը, FIG-ի գործունեությանը:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23

3-րդ կիսամյակ

1.	Շարային վարժությունների	Ծանոթացնել շարային	2	Դասախոսական
----	-------------------------	--------------------	---	-------------

	տերմիններ,	վարժությունների տերմիններին		նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21
2.	Ըսդհանուր զարգացնող վարժությունների տերմիններ Կիրառական վարժությունների տեմիններ	Ծանոթացնել ըզկ տերմիններին Ծանոթացնել կիրառական վարժությունների տեմիններին	2	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

4-դ կիսամյակ

1.	Պարապմունքների կազմակերպումը մարմնամարզությունում :	Ծանոթացնել մարմնամարզության պարապմունքների տեսակներին	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 6, 8, 9, 10,11, 12, 16, 18, 19, 20, 22,23
2.	Ուսուցումը և դաստիարակումը մարմնամարզությունում: Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման նպատակը, խնդիրները և Էտապները: Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման մեթոդները: Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման գործնական մեթոդները:	Ծանոթացնել մարմնամարզության պարապմունքների նպատակներին և խնդիրներին: Ծանոթացնել մարմնամարզական վարժությունների ուսուցմանը: Ծանոթացնել մեթոդներ որոնք կիրառվում են ուսուցման տարբեր էտապներում: Ծանոթացնել ուսուցման գործնական մեթոդներին	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 6, 8, 9, 10,11, 12, 16, 18, 19, 20, 22,23

5-րդ կիսամյակ

1	Պատրաստականության տեսակները մարմնամարզությունում: Ֆիզիկական, տեխնիկական, տակտիկական, հոգեբանական, գաղափարային պատրաստականությունները	Ծանոթացնել պատրաստականության տեսակներին: Ներկայացնել մարմնամարզության պատրաստականությունները	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 7, 8, 9, 10,11,12,13, 17, 19,20, 23, 32
---	--	---	---	---

	մարմնամարզությունում:			
2	Գործիքներին կատարվող վարժությունների տեխնիկան և ընդհանուր օրինաչափությունները: Ուժային և թափային վարժությունների ընդհանուր բնութագիրը: Շարժումների քանակության պահպանման օրենք:	Ներկայացնել գործիքներին կատարվող վարժությունների տեխնիկան: Ներկայացնել թափային վարժությունների իրականացման ընդհանուր օրինաչափությունները	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 20, 23, 32

6-րդ կիսամյակ

1	Մարմնամարզության դասը դպրոցում, Դպրոցական տարիքի երեխաների մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան: Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան կրտսեր դպրոցում:	Ծանոթացնել «դաս» հասկացությանը, նրա բնութագրիչներին, պարապմունքների ձևերին: Ծանոթացնել կրտսեր դպրոցի մարմնամարզության դասի նպատակը և խնդիրները, հայեցակարգերը	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 4, 6, 8, 12, 13, 16, 18, 19, 23, 25, 28
2	Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան միջին դպրոցում: Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան ավագ դպրոցում:	Ծանոթացնել միջին դպրոցի մարմնամարզության դասի նպատակը և խնդիրները, հայեցակարգերը: Ծանոթացնել ավագ դպրոցի մարմնամարզության դասի նպատակը և խնդիրները, հայեցակարգերը	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 4, 6, 8, 12, 13, 16, 18, 19, 23, 25, 28
3	Մարմնամարզության	Ծանոթացնել դպրոցի արտադասարանային աշխատանքների	2	Դասախոսական նյութեր 1, 2, 4, 6, 8,

	արտադասարանային աշխատանքների կազմակերպման մեթոդիկան : Պլանավորման աշխատանքները մարմնամարզությունում	կազմակերպման նպատակներին և խնդիրներին : Ծանոթացնել ուսումնական նյութի բաշխման մեթոդիկային		12,13,16,18,19,23,25,28
--	---	--	--	-------------------------

7-րդ կիսամյակ

1	Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզության պարապմունքների կազմակերպումը	Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզության պարապմունքների առանձնահատկություններին	2	Դասախոսական նյութեր, 1,2,4, 6, 8, 12,13,16,18,19,23,25,28
2	Վնասվածքների կանխարգելումը մարմնամարզությունում	Ծանոթացնել վնասվածքների բնույթին, նրանց տեսակներին; Կանխարգելման ձևերին	2	Դասախոսական նյութեր, 1,2,4, 6, 8, 12,13,16,18,19,23,25,28

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամափանակ	Մասնակիության ձևը	Գրականություն ¹⁰
1-ին կիսամյակ					
1.	Մարմնամարզական վարժությունների ծանոթացում, ուսուցում / Շարում, համրանք, զեկույց: Գործողություններ տեղում, ընթացքով:	Շարում, համրանք, զեկույց: Գործողություններ տեղում, ընթացքով:	4	Սիավորային զնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23
2.	Շարք և շարային պատրաստություն, ըզլ-ր, հատուկ կիրառական վ-ր,	Շարային պատրաստականություն:	4	Սիավորային	Դասախոսական նյութեր,

¹⁰ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր՝՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	ազատ վ-ր, ակրոբատիկ վ-ր, վ-ր գործիքներին, ցատկեր, գեղ մարմն-ն վ-ր /Շարային պատրաստականություն: Զնավոր քայլքի տեսակներ:	Զնավոր քայլքի տեսակներ:		գնահատում:	1, 8, 9, 19, 23
3.	Մարմնամարզության ընդհ. զարգացնող ձևեր, սպորտային ձևեր, կիրառական ձևեր/ Հիմնական մարմնամարզության վարժությունների կատարում:	Հիմնական մարմնամարզության վարժությունների կատարում:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23

2-րդ կիսամյակ

1	Շարային վարժությունների անցկացման մեթոդիկան	Ուսուցանել շարային վարժությունների տեխնիկան:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23
2	ԸԶՎ-ի անցկացման մեթոդիկան	Ուսուցանել բացազատման և խտացման եղանակներ	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 1, 8, 9, 19, 23

3-րդ կիսամյակ

1.	Շարային հրամանների և հրահանգների կիրառում	Շարային հրամանների և հրահանգների կիրառում	4	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
2.	ԸԶՎ-ը	ԸԶՎ-ի կիրառում ըստ մկանախմբերի աշխատանքային ռեժիմի	4	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

3.	Մազման եղանակներ	Պարանամազլցում «Երկիանգ», «Եռահանգ» եղանակներով: «Կախկապ»-եր	4	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
----	------------------	---	---	--------------------------	---

4-րդ կիսամյակ

1	Շարային վարժությունների ուսուցումը: Համազարգացնող վարժությունների ուսուցումը: Մազման, հավասարակշռության, սողանցերի վարժությունների ուսուցումը:	Շարային վարժությունների ուսուցում «Ճակատային» մեթոդով Համազարգացնող վարժությունների ուսուցումը «Ճակատային» մեթոդով Մազման, հավասարակշռության, սողանցերի վարժությունների ուսուցումը անհատական մեթոդով	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
2	Ազատ վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Ակրոբատիկ վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Մարմնամարզական ցատկեր:	Ազատ վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան խմբակային մեթոդով Ակրոբատիկ վարժությունների ուսուցում անհատական մեթոդով Մարմնամարզական ցատկերի ուսուցումը	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
3	Նժոյգին կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Օղակներին	Նժոյգին կատարվող վարժությունների ուսուցում նմանողական մեթոդով: Օղակներին	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15,

կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Զուգափայտին կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան: Պտտաձողին կատարվող վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան:	կատարվող վարժությունների ուսուցում նմանողական մեթոդով Զուգափայտին կատարվող վարժությունների ուսուցում պարզից բարդ սկզբունքով Պտտաձողին կատարվող վարժությունների ուսուցում պարզից բարդ սկզբունքով			17, 19, 20, 21, 29
--	---	--	--	--------------------

5-րդ կիսամյակ

1.	Ըզվ-րի անցկացման մեթոդիկան: Ըզվ-րի անցկացման մեթոդիկան ձակատային մեթոդով: Մարմնամարզական բազմամարտի գործիքների բազմազազանությունը	Ըզվ-րի անցկացման մեթոդիկան ձակատային մեթոդով: Մարմնամարզական բազմամարտի գործիքների բազմազազանությունը	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
2.	Ծանոթություն մարմնամարզական գործիքներին, նրանց կառուցվածքին: Ծափային վարժությունների ուսուցումը «Նժույգ»-ին:	Ծափային վարժությունների ուսուցումը «Նժույգ»-ին:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
3.	Կախեր և հենումներ, նրանց կատարման մեթոդական պահանջները: Վարժություններ նժույգին: Ծափանցեր:	Ծափեր «օղակներին»: Կախ, կախ-ծալ դրությունների ուսուցումը:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
4.	Վարժություններ օղակներին: Ծափեր կախ, կախ-ծալ	Ծափեր «զուգափայտերին»	2	Միավորային	Դասախոսական նյութեր,

	դրություններում:	հենում ձեռքերին, նախաբազուկներին, բազուկներին դրություններից: Թափեր «պտտածողին» կախ ուղիղ, տակից, հակառակ, խաչաձև, նեղ բռնվածքներով:		գնահատում:	2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
5.	Վարժություններ զուգափայտին:	Թափեր հենում ձեռքերին, նախաբազուկներին, բազուկներին:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

6-րդ կիսամյակ

1.	Դասի նախապատրաստական մաս: Դասի հիմնական մաս: Դասի եզրափակիչ մաս:	Դասի մասեր միջոցների ընտրությունը:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
2.	Մարմնարմնամարզական վարժությունների անցկացման մեթոդիկան կրտսեր դպրոցում	Կրտսեր դպրոցի մարմնամարզության դասի անցկացման պահանջները:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
3.	Մարմնարմնամարզական վարժությունների անցկացման մեթոդիկան միջին դպրոցում	Միջին դպրոցի մարմնամարզության դասի անցկացման պահանջները:	4	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
4.	Մարմնարմնամարզական վարժությունների անցկացման մեթոդիկան ավագ դպրոցում	Ավագ դպրոցի մարմնամարզության դասի անցկացման պահանջները:	2	Միավորային գնահատում:	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
5.	ՀՖՊ պարապմունքների կազմակերպումը	ՀՖՊ պարապմունքների կազմակերպման	2	Միավորային	Դասախոսական նյութեր,

	արտառուսումնական ժամերին	պահանջները արտադասարանային ժամերին:		գնահատում	2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
6.	Առավոտյան հիգիենիկ մարմնամարզության անցկացման մեթոդիկան	Դպրոցում առավոտյան հիգիենիկ մարմնամարզության անցկացման պահանջները:	2	Միավորային գնահատում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
7.	Ֆիզկուլտ դադարների անցկացման մեթոդիկան	Ֆիզկուլտ դադարների անցկացման պահանջները դպրոցում:	2	Միավորային գնահատում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

7-րդ կիսամյակ

1	Մարմնամ.-ն մասսայական ելույթների կազմակերպումը	Մարմնամարզության մրցումներին ներկայացնելող պահանջները	4	Միավորային գնահատում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
2	Մարմնամարզության մրցումները և դատավարությունը(մրցավարություն)	Մրցավարություն	4	Միավորային գնահատում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
3	Մարմնամ.-նը կանանց խմբերում: Պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան	Մարմնամ.-նը կանանց խմբերում:	2	Միավորային գնահատում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
1-ին կիսամյակ						
1.	Մարմնամարզությունը ֆ/Դ Համակարգում	Ինչ է մարմնամարզությունը:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
2.	Մարմնամարզության միջոցներ	Ինչ նպատակով կարելի է օգտագործել մարմնամարզության միջոցները:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
3.	Մարմնամարզության տեսակներ և ձևեր	Ինչպես և որտեղ կարելի է օգտագործել մարմնամարզության ձևերը	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
4.	Մարմնամարզության մեթոդական առանձնահատկությունները	Ինչպես և ինչ նպատակով կարելի է օգտագործել մարմնամարզական վարժությունները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
5.	Մարմնամարզական վարժությունների ազդեցության ոլորտները	Ինչ ազդեցություն ունեն մարմնամարզական վարժությունները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
2-րդ կիսամյակ						
1.	Մարմնամարզության պատմություն/Մարմն.-ն զարացումը հնագույն ժամանակներում,	Ինչպես են նպատակով են օգտագործել շարժումները Հին ժողովուրդների մոտ	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Մարմնամ.-նը հին Հունաստանում, Մարմնամ.-նը հին Հռոմում,	Ինչ նպատակով են օգտագործել մարմնամարզության վարժությունները Հին հույնները և Հռոմեացինները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
3.	Մարմնամ.-նը միջնադարում,	Ինչ նպատակով են օգտագործել մարմնամարզության վարժությունները միջնադարում:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
4.	Մարմնամ.-ն բուրժուական հմկ-եր,	Ինչ նպատակով են օգտագործվում Բուրժուական մարմնամարզական համակարգերը:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
5.	Մարմնամարզությունը նոր ժամանակներում,	Ինչ է չեխական մարմնամարզության համակարգը	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,
6.	Մարմնամ-ն զարգացումը Հայաստանում	Ինչպես են օգտագործել շարժումները Հայաստանում:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 1, 6, 8, 9.12, 13, 23,

3-րդ կիսամյակ

1.	Մարմնամարզության տերմինաբանություն	Ինչ է շարքը, շարային կեցվածքը, ուշադրության վարժությունները, շարափոխումները, բացազատման և խտացման եղանակները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
2.	Տերմինաբանության կիրառման կանոնները	Ինչ է տերմինաբանությունը	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

3.	Շարային վարժությունների տերմիններ,	Ինչ է նշանակում շարժումները կիրառել ըստ ոլորտի	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
4.	Ըսդհանուր զարգացնող վարժությունների տերմիններ	Ինչ է նշանակում վարժություններ վերին վերջույթների, իրանի, ստորին վերջույթների մկանախմբերի զարգացման համար	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
5.	Կիրառական վարժությունների տեմիններ	Ինչ է նշանակում կիրառական վարժություններ	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
6.	Ազատ և ակրոբատիկ վարժությունների տերմիններ,	Ինչ ձևեր է իր մեջ ընդգրկում ազատ և ակրոբատիկ վարժությունները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21
7.	Գործիքներին կատարվող վարժությունների տերմիններ,	Ինչ է մարմնամարզության հիմնական և օժանդակ գործիքները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
8.	Գեղարվեստական և ռիթմիկ մարմնամարզական վարժությունների տերմիններ	Ինչ ձևեր է իր մեջ ընդգրկում գեղարվեստական և ռիթմիկ մարմնամարզական վարժությունները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 23

4-րդ կիսամյակ

1.	Պարապմունքների կազմակերպումը մարմնամարզությունում :	Ինչ է ուսումնական, մարզական, մեթոդական պարապմունքները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
2.	Ուսուցումը և դաստիարակումը մարմնամարզությունում:	Ինչ է նպատակով են կազմակերպվում մարմանմարզական պարապմունքները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

3.	Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման նպատակը, խնդիրները և էտապները:	Ինչ հերթականությամբ է ուսուցանվում մարմնամարզական վարժությունները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
4.	Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման մեթոդները:	Ինչ մեթոդներով կարելի է ուսուցանել մարմնամարզական շարժումները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
5.	Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման գործնական մեթոդները:	Որոնք են գործնական և կազմակերպման մեթոդները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

5-րդ կիսամյակ

Պատրաստականության տեսակները մարմնամարզությունում:	Ինչպես են իրար հարաբերվում ԸՖՊ-ն և ՀՖՊ- ն:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Ֆիզիկական, տեխնիկական, տակտիկական, հոգեբանական, գաղափարային պատրաստականությունները մարմնամարզությունում:	Ինչպես են կիրառվում պատրաստականությունները մարմնամարզությունում	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Գործիքներին կատարվող վարժությունների տեխնիկան և ընդհանուր օրինաչափությունները	Ինչպիսի շարժումներ են օգտագործվում մարմնամարզական գործիքներին	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

Ուժային և թափային վարժությունների ընդհանուր բնութագիրը: Շարժումների քանակության պահպանման օրենք:	Ինչպես է դուրս բերվում Շարժումների քանակության պահպանման օրենքը	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Շարժումների ուսուցման նախապատրաստական, հիմնական, եզրափակիչ փուլեր: Թափային վարժությունների դասակարգումը:	Ինչպես և ինչ մեթոդով ուսուցանել մարմնամարզական վարժությունները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

6րդ կիսամյակ

Մարմնամարզության դասը դպրոցում, Դպրոցական տարիքի երեխաների մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան	Ինչ խնդիրներ է լուծում մարմնամարզությունը ուսումնական դասերի ընթացքում	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան կրտսեր դպրոցում:	Ինչ խնդիրներ է լուծում մարմնամարզությունը կրտսեր դպրոցում	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան միջին դպրոցում:	Ինչ խնդիրներ է լուծում մարմնամարզությունը միջին դպրոցում	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան ավագ դպրոցում:	Ինչ խնդիրներ է լուծում մարմնամարզությունը ավագ դպրոցում	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

Մարմնամարզության արտադասարանային աշխատանքների կազմակերպման մեթոդիկան :	Ինչ խնդիրներ է լուծում ԸֆՊ պարապմունքները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզությունը	Ինչ խնդիրներ է լուծում Առավոտյան հիգիենիկ մարմնամարզությունը	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Պլանավորման աշխատանքները մարմնամարզությունում	Ինչ խնդիրներ է լուծում Ֆիզկուլտ դադարները դասերի ժամանակ	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
7-րդ կիսամյակ					
Մարմնամ.-ն մասսայական ելույթների կազմակերպումը	Մարմնամարզության մրցումներին ներկայացվող պահանջները	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Մարմնամարզության մրցումները և դատավարությունը(մրցավարություն)	Մրցավարություն	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Մարմնամ.-նը կանանց խմբերում: Պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան	Մարմնամ.-նը կանանց խմբերում:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
Վնասվածքների բնույթը: Օգնությունը, ապահովումը և ինքնապահովումը որպես ուսուցման մեթոդ: Բուժ հսկողություն: Սանիտարահիգիենիկ նորմերի պահպանում: Տեխ միջոցների և գործիքների տեղադրում և սպասարկում:	Օգնությունը, ապահովումը և ինքնապահովումը որպես ուսուցման մեթոդ:	Ուժերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29

Մասսայական ելույթների նշանակությունը, բովանդակությունը: Մասսայական ելույթների կազմակերպումը և անցկացման մեթոդիկան:	Մասսայական ելույթների կազմակերպումը և անցկացման մեթոդիկան:	Ոեփերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	Դասախոսական նյութեր, 2,3,6,5, 8, 9, 11, 23, 15, 17, 19, 20, 21, 29
---	--	---------	------------------------	-----------------	--

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ոետուրսի անվանումը	Ոետուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան 7,8,9,12, մարմնամարզության դահլիճ, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումումնագիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Մարմնամարզական գործիքներ՝ նժույգներ, պտտաձող, օղակներ, զուգափայտեր, տ/թ-ն զուգափայտեր, հենացատկի սեղան, մարմնամարզական նստարաններ, մարմնամարզական պատ, կամրջակներ, մարմնամարզական ներքնակներ, մարզագործ: Մարմնամարզական պարագաներ՝ ցատկապարան, օղեր, ժապավեններ, բուլավաներ, գնդակներ, փայտիկներ: Նյութեր՝ մարզական մազնեզիում: Այլ՝ դաշնամուր, նվազարկիչ, հայելիններ:
Համակարգչային ծրագրեր	համակարգիչ
Այլ	

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկաման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաշափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգաքննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաքննություններ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ/ստուգաքննությունով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգաքննությունով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և

¹⁴«Կանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁵

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Մարմնամարզությունը Ֆ/Դ Համակարգում

- **Թեմա 1:** Մարմնամարզության միջոցներ
- **Թեմա 2:** Մարմնամարզության ձևեր և տեսակներ
- **Թեմա 3:** Մարմնամարզության մեթոդական առանձնահատկությունները

2. Մարմնամարզության պատմություն

- **Թեմա 1:** Մարմնամարզության ծագումն ու զարգացումը հնագույն ժամանակներում/
- **Թեմա 2:** Մարմնամ.-նը հին Հունաստանում, Հին Հռոմում
- **Թեմա 3:** Մարմնամ.-նը միջնադարում, Մարմնամարզական բորժուական համակարգեր
- **Թեմա 4:** Մարմնամարզությունը նոր ժամանակներում
- **Թեմա 5:** Մարմնամարզության զարգացումը Հայաստանում

3. Մարմնամարզության տերմինարանություն

- **Թեմա 1:** Շարային վարժությունների տերմիններ,
- **Թեմա 2:** Ըզվ-ի տերմիններ
- **Թեմա 3:** Կիրառական վարժությունների տեմիններ
- **Թեմա 4:** Ազատ և ակրոբատիկ վարժությունների տերմիններ,
- **Թեմա 5:** Գործիքներին կատարվող վարժությունների տերմիններ,
- **Թեմա 6:** Ցատկային վարժությունների տերմիններ
- **Թեմա 7:** Գեղարվեստական և ռիթմիկ մարմնամարզական վարժությունների տերմիններ

4. Պարապմունքների կազմակերպումը մարմնամարզությունում

- **Թեմա 1:** Ուսուցումը և դաստիարակումը մարմնամարզությունում
- **Թեմա 2:** Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման նպատակը, խնդիրները և էտապները
- **Թեմա 3:** Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման մեթոդները
- **Թեմա 4:** Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցման գործնական մեթոդները

5. Պատրաստականության տեսակները մարմնամարզությունում

- **Թեմա 1:** Ֆիզիկական, տեխնիկական, տակտիկական, հոգեբանական, գաղափարային պատրաստականությունները մարմնամարզությունում
- **Թեմա 2:** Գործիքներին կատարվող վարժությունների տեխնիկան և ընդհանուր օրինաչափությունները
- **Թեմա 3:** Ուժային և թափային վարժությունների ընդհանուր բնութագիրը: Շարժումների քանակության պահպանման օրենք
- **Թեմա 4:** Շարժումների ուսուցման նախապատրաստական, հիմնական, եզրափակիչ փուլեր: Թափային վարժությունների դասակարգումը:

¹⁵ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

6. Մարմնամարզության դասը դպրոցում

- **Թեմա 1:** Դպրոցական տարիքի երեխաների մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան
- **Թեմա 2:** Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան կրտսեր դպրոցում
- **Թեմա 3:** Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան միջին դպրոցում
- **Թեմա 4:** Մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան ավագ դպրոցում
- **Թեմա 5:** Մարմնամարզության արտադասարանային աշխատանքների կազմակերպման մեթոդիկան
- **Թեմա 6:** Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզությունը
- **Թեմա 7:** Պլանավորման աշխատանքները մարմնամարզությունում
-

7. Վնասվածքների կանխարգելումը մարմնամնամարզությունում

- **Թեմա 1:** Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզության պարապմունքների կազմակերպումը
- **Թեմա 2 :** Վնասվածքների կանխարգելումը մարմնամնամարզությունում

A) 1-ին ընթացիկ քննություն 3-րդ կուրս (1-ին կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված թեմաները.

1. Մարմնամարզության նպատակը և խնդիրները:

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Մարմնամարզության նպատակը և խնդիրները:
2. Մարմնամարզության մեթոդական առանձնահատկությունները:
3. Մարմնամարզության միջոցները:
4. Մարմնամարզության առողջարարական խնդիրները
5. Մարմնամարզության կրթադաստիարակչական խնդիրները
6. Շարային վարժությունների նշանակությունը և բնութագիրը:
7. Շարային գործողություններ տեղում:
8. Շարային գործողություններ ընթացքում:
9. Շարային գործողությունների հիմնական տերմինները:
10. Ընդհանուր զարգացնող վարժությունների(ԾԶՎ) նշանակությունը և բնութագիրը:
11. Ընդհանուր զարգացնող վարժությունների(ԾԶՎ) հիմնական տերմինները:
12. Ընդհանուր զարգացնող վարժությունների(ԾԶՎ) անցկացման կարգը:

F) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

Ընդգրկվող թեմաները.

1. Մարմնամարզության ձևերը և տեսակները:

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Մարմնամարզության ձևերը և տեսակները:

2. Մարմնամարզության ընդհանուր զարգացնող ձևերը,

3. Հիմնական մարմնամարզություն, նպատակը և խնդիրները;
4. Աթլետիկ մարմնամարզություն, նպատակը և խնդիրները:
5. Հիգիենիկ մարմնամարզություն, նպատակը և խնդիրները:
6. Մարմնամարզության սպորտային ձևերը:
7. Սպորտային մարմնամարզությունը որպես մարզաձև
8. Ակրոբատիկ մարմնամարզությունը որպես մարզաձև
9. Գեղարվեստական մարմնամարզությունը որպես մարզաձև
10. Մարմնամարզության կիրառական ձևերը:
11. Սպորտային կիրառական մարմնամարզություն, նպատակը և խնդիրները:
12. Ռազմակիրառական մարմնամարզություն, նպատակը և խնդիրները:
13. Բուժական մարմնամարզություն, նպատակը և խնդիրները:

3-ՐԴ ԿԻՍԱՍՅԱԿ, 1-ԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

Թեմա Մարմնամարզության պատմություն

1. Մարմնամարզությունը Հին Հունաստանում:
2. Մարմնամարզությունը Հին Հռոմում:
3. Մարմնամարզությունը միջնադարում:
4. Ժան-Ժակ Ռուսսոյի և Ի. Հ. Պետոլոցու հայացքները մարմնամարզության մասին:
5. Մարմնամարզության Գերմանական ազգային համակարգ:
6. Մարմնամարզության Շվեյցարական ազգային համակարգ:
7. Մարմնամարզության Ֆրանսիական ազգային համակարգ:
8. Մարմնամարզության Չեխական ազգային համակարգ:
9. Մարմնամարզության զարգացումը Հայաստանում:
10. Հայ մարմնամարզիկները Աշխարհի և Օլիմպիական խաղերում:

2-ՐԴ ԸՆԹԱՑԻԿ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

Թեմա Մարմնամարզության տերմինարանություն

1. Շարային վարժությունների տերմիններ
2. Ընդհանուր զարգացնող վարժությունների տերմիններ
3. Կիրառական վարժությունների տեմիններ
4. Ազատ և ակրոբատիկ վ-րի տերմիններ
5. Գործիքներին կատարվող վարժությունների տերմիններ
6. Ցատկային վարժությունների տերմիններ
7. Գեղարվեստական մարմնամարզության տերմիններ
8. Նշել օղակների վրա կատարվող վարժությունների հիմնական տերմինները

9. Նշել զուգափայտի վրա կատարվող վարժությունների հիմնական տերմինները
10. «Գլուխկոնճի» առաջ վարժության ուսուցման հաջորդականությունը նրա ուսուցման մեթոդիկան:
11. «Շրջանիվ» վարժության ուսուցման հաջորդականությունը
12. Նկարագրել «Ցատկ ոտքերը զատած» եղանակով ուսուցման հաջորդականությունը
13. Ընթացքից մեկ այուն շարքից-4 շարք կազմելու մեթոդիկան
14. Նկարագրել ընթացքից «Շրջան» կազմելու ձևը:
15. Նկարագրել քայլի ընթացքից «հետ-դարձ»-ի կատարման ձևը:

7-րդ կիսամյակ ամփոփիչ քննություն

Մարմնամարզության կուրսի ամփոփում

1. Գործիքներին կատարվող վարժությունների տեխնիկան և ընդհ. Օրինաչափությունները
2. ՈՒժային և թափային վ-րի ընդհ. բնութագիրը:
3. Շարժումների քանակության պահպանման օրենք:
4. Շարժումների նախապատրաստական, հիմնական, եզրափակիչ փուլեր:
5. Թափային վարժությունների դասակրգումը :
6. Պատրաստականության տեսակները մարմնամարզությունում:
7. Ֆիզիկական պատրաստականությունը մարմնամարզությունում:
8. Տեխնիկական պատրաստականությունը մարմնամարզությունում:
9. Տակտիկական հոգեբանական, գաղափարային պատրաստականությունները մարմնամարզությունում:
10. Պլանավորման աշխատանքները մարմնամարզությունում:
11. Թեմատիկ և աշխատանքային պլանների կազման մեթոդիկան մարմնամարզությունում:
12. Տարեկան, կիսամյակային պլաններ: Դասի պլան-կոնսպեկտի կազման մեթոդիկան մարմնամարզությունում:
13. Նախնական, ընթացիկ և հանրագումարային հաշվառման նշանակությունը մարմնամարզությունում:
14. Մարմնամարզության դասը դպրոցում:
15. Մարմնամարզության դասի կառուցվածքը և բովանդակությունը:
16. Դպրոցական տարիքի երեխաների մարմնամարզության պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան

17. Ֆիզ. դաստիարակության խնդիրները, բովանդակությունը և առանձնահատկությունները որոնք լուծվում են հիմնական մարմնամ.-ն դասերին:
18. Հիմնական մարմնամարզությունը որպես ճիշտ կեցվածքի ձևավորման միջոց:
19. Հիմնական մարմնամ.-ն կազմակերպման մեթոդները:
20. Մարմնամարզական վարժությունների ուսուցումը:
21. Կիրառական վարժություններ, նրանց բնութագիրը:
22. Քայլք և վազք, հավասարակշռության վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան:
23. Ըստհանուր զարգացնող վարժություններ, նրանց բնութագիրը, դասկարգումը:
24. Կազմել համալիրներ ուսագրուու, իրանի, գոտկատեղի և ստորին վերջույթների, ամբողջ մարմնի մկանախմբերի զարգացման համար:
25. Շարժողական ընդունակությունների մշակումը մարմնամարզությունում:
26. Ուժային, արագաշարժության ընդունակությունների
27. Դիմացկանության, ձկունության և կոռորդինացիոն ընդունակությունների մշակման մեթոդիկան մարմնամարզության դասերին:
28. Կախերի և հենումների վարժությունների անցկացման մեթոդական պահանջները:
29. Մարմնամարզական ցատկային վարժությունների բնութագիրը և դասկարգումը:
30. Ցատկերի ուսուցման առանձնահատկությունները մարմնամարզությունում:
31. Ակրոբատիկական վարժությունների ընդհանուր բնութագիրը և ուսուցման առանձնահատկությունները մարմնամարզության դասերին:
32. Ակրոբատիկական հիմնական վարժությունների ազդեցությունը:
33. Ազատ վարժությունների բնութագիրը, բովանդակությունը:
34. Ազատ վարժությունների կազման եղանակները և ուսուցման մեթոդիկան:
35. Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզության առանձնահատկությունները և պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան:

Միջանկյալ 1-ին քննություն, 7-րդ կիսամյակ

1. Կիրառական վարժություններ, նրանց բնութագիրը:
2. Քայլք և վազք, հավասարակշռության վարժությունների ուսուցման մեթոդիկան:
3. Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, նրանց բնութագիրը, դասկարգումը:
4. Կազմել համալիրներ ուսագոտու, իրանի, գոտկատեղի և ստորին վերջույթների, ամբողջ մարմնի մկանախմբերի զարգացման համար:
5. Շարժողական ընդունակությունների մշակումը մարմնամարզությունում:
6. Ուժային, արագաշարժության ընդունակությունների
7. Դիմացկանության, ձկունության և կոռորդինացիոն ընդունակությունների մշակման մեթոդիկան մարմնամարզության դասերին:
8. Կախերի և հենումների վարժությունների անցկացման մեթոդական պահանջները:
9. Մարմնամարզական ցատկային վարժությունների բնութագիրը և դասկարգումը:
10. Ցատկերի ուսուցման առանձնահատկությունները մարմնամարզությունում:
11. Ակրոբատիկական վարժությունների ընդհանուր բնութագիրը և ուսուցման առանձնահատկությունները մարմնամարզության դասերին:
12. Ակրոբատիկական հիմնական վարժությունների ազդեցությունը:
13. Ազատ վարժությունների բնութագիրը, բովանդակությունը:
14. Ազատ վարժությունների կազման եղանակները և ուսուցման մեթոդիկան:
15. Միջին և ավագ տարիքի մարդկանց մարմնամարզության առանձնահատկությունները և պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան:
16. Վնասվածքների կանխարգելումը մարմնամարզությունում:
17. Օգնությունը, ապահովումը և ինքնապահովումը որպես ուսուցման մեթոդ:
18. Մարմնամ.-ն մասսայական ելույթների նշանակությունը, բովանդակությունը:
19. Մասսայական ելույթների կազմակերպումը և անցկացման մեթոդիկան:
20. Մարմնամարզության մրցումների նշանակությունը, տեսակները և ծրագրերը:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶:

- Տեսական գիտելիքները **8-20 միավոր**
- Գործնական աշխատանքները **8-20 միավոր:**
- Սեմինար պարապմունքները.....:
- Լարորատոր աշխատանքները.....:
- Ինքնուրույն աշխատանքը **8-20 միավոր:**

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՍՏԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն և
սպորտային մարզումներ»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/Բ-059-ԱՍ/Բ-064 «Մարմնամարզություն և դասավանդման մեթոդիկա»			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	23 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի՝ 1-ին, 2-րդ կիսամյակ 2-րդ տարի՝ 3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ, 3-րդ տարի՝ 5-րդ, 6-րդ կիսամյակներ 4-րդ տարի՝ 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	94	Դասախոսություն	32 ժամ
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	62 ժամ
	Ինքնուրույն	596		
	Ընդամենը	690		
Ստուգման ձևը	3 և 7-րդ կիսամյակներ Քննություն, 1,2,4,5,6, կիսամյակներ ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Նպատակն է ուսանողների ծանոթացնել մարմնամարզության հիմնական խնդիրներին, մարմնամարզական վարժությունների կատարման օրինաչափություններին: Ուսանողներին զինել գիտելիքներով՝ նպաստելու համար ազգգրնակչության համակողմանի, ներդաշնակ զարգացմանը, դաստիարակելու ֆիզիկապես և բարոյապես առողջ քաղաքացիներ, պատրաստ հայրենիքի բարզավաճմանն ու պաշտպանությանը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք՝ պատկերացում կկազմի մարմնամարզության և նրա միջոցների վերաբերյալ, տեսա-գործնական պարապմունքներում մարմնամարզական վարժությունների ազդեցության ոլորտի մասին, տիրապետի մարմնամարզական շարժումների ծագումնաբանությանը և հետագա զարգացմանը, կտիրապետեն մարմնամարզական տարբեր համակարգերին, կտիրապետեն մարմնամարզական վարժությունների գրառման և կիրառման կարգին, կլարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրառել ուսումնական, աշխատանքային գործնթացներում, ուսանողները կնախապատրաստվեն ապագա մանկավարժական աշխատանքային հմտություններին: Հմտություն՝ մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և			

	<p>փոխանցելու, նոր գաղափարներ առաջ քաշելու, որակի մասին հոգացություն, թիմում աշխատելու, գնահատման գործիքների կիրառելում և նախազիծ պլանավորելու իրականացնելու Կարողունակություն՝ վարժությունների գրառման և կիրառման կարողություն, Ուսումնական խնդրի պահանջի ընկալում, Ուսումնական խնդրի լուծման մեթոդի պատկերացում, Ուսումնական խնդրի լուծման ձիշտ ընտրություն. Ուսումնական խնդրի կատարման և եզրահանգման ունակություն:</p>						
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Մարմնամարզության նպատակը և խնդիրները, Թեմա 2. Մարմնամարզության պատմություն, Թեմա 3. Մարմնամարզության տերմինաբանություն, Թեմա 4. Պարապմունքների կազմակերպումը մարմնամարզությունում, Թեմա 5. Պատրաստականության տեսակները մարմնամարզությունում, Թեմա 6. Մարմնամարզության դասը դպրոցում: Թեմա 7. Վնասվածքների կանխարգելումը մարմնամարզությունում</p>						
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ■ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ■ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաքններ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ■ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր: <p>Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Գնահատականը ըստ 5 բալանց համակարգի</th> <th>Գնահատականը ըստ 100 բալանց համակարգի</th> <th>Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>«Գերազանց» (5)</td> <td>96-100</td> <td>A⁺</td> </tr> </tbody> </table>	Գնահատականը ըստ 5 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի	«Գերազանց» (5)	96-100	A ⁺
Գնահատականը ըստ 5 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի					
«Գերազանց» (5)	96-100	A ⁺					

	«Գերազանց» (5)	91-95	A
	«Գերազանց» (5)	86-90	A-
	«Լավ» (4)	81-85	B ⁺
	«Լավ» (4)	76-80	B
	«Լավ» (4)	71-75	B-
	«Բավարար» (3)	67-70	C ⁺
	«Բավարար» (3)	62-66	C
	«Բավարար» (3)	58-61	C-
	«Անբավարար»	0-57	D
	«Ստուգված»	58-100	S
	«Չստուգված»	0-57	U
Գրականություն	1.Ռ.Ն.Ազարյան, Ռ.Մ.Խիզանցյան «Մարմնամարզություն», դասագիրք 2.Մ.Ա.Բարայան «Շարքը և շարային վարժությունները ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքներում» 3.Վ.Գ.Բարայան «Մարմնամարզական տերմինների տեղեկատու բառարան» 4.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Դպրոցականների մարզական ընդունակությունները և նրանց մշակումը» 5.Ռ.Մ.Խիզանցյան «Մարմնամարզական ցատկեր» 6.Ռ.Մ.Խիզանցյան, Ն.Վ.Մելումյան «Մարմնամարզության հիմնական միջոցները դպրոցում» /1-12-րդ դասարաններ/ 7.Մ.Ա.Բարայան «Մարմնամարզիկի պատրաստության հիմնական կողմերը», Եր. «Լույ» 8.Յ.Մ. Բաշտայ, Յ.Հ.Կորյոս, Ի. Բ. Պավլով „, Գիմնաստիկա,, սուժ. 9.Ա. Տ. Բրյոկին „, Գիմնաստիկա,, սուժ. 10.Յ. Գավերձովսկի „, Գիմնաստիկա մասնակիություն, „ 11.Մ.Լ. Ուկրան „, Մեթոդիկա տրենուածու գիմնաստու, „ 12.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա», 13.Ֆ.Գ.Ղազարյան, Ա.Ա.Գրիգորյան «Ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն», 14.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Երեխաների մարզական ընդունակությունները և նրանց մշակումը», 15.Գ.Ա.Մինասյան «Բժշկամանկավարժական դիտարկումները ֆիզկուլտուրայում և սպորտում», 16.Զ.Ի.Կուզնեցովս «Ֆիզիկական կուլտուրան 1-4-րդ դասարաններում», 17.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Դպրոցականների շարժողական հատկությունների մշակման առանձնահատկությունները ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին» 18.Ռ.Տ.Մ.Մելիքսերյան «Ֆիզկուլտուրային առողջարարական աշխատանքը դպրոցում» 19.Ժ.Կ. Խոլոդով – «Теория и методика физического воспитания» изд. Академия, М. 20.С.Ю Кочеткова – «Книга учителя физической культуры» изд. ФиС, М. 21. https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/48978/1/978-5-7996-2054-7_2017.pdf 22. https://ru.calameo.com/read/0009591764de572226a8d 23. https://aldebaran.ru/author/barshayi_vladimir/kniga_gimnastika/	1.Ռ.Ն.Ազարյան, Ռ.Մ.Խիզանցյան «Մարմնամարզություն», դասագիրք 2.Մ.Ա.Բարայան «Շարքը և շարային վարժությունները ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքներում» 3.Վ.Գ.Բարայան «Մարմնամարզական տերմինների տեղեկատու բառարան» 4.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Դպրոցականների մարզական ընդունակությունները և նրանց մշակումը» 5.Ռ.Մ.Խիզանցյան «Մարմնամարզական ցատկեր» 6.Ռ.Մ.Խիզանցյան, Ն.Վ.Մելումյան «Մարմնամարզության հիմնական միջոցները դպրոցում» /1-12-րդ դասարաններ/ 7.Մ.Ա.Բարայան «Մարմնամարզիկի պատրաստության հիմնական կողմերը», Եր. «Լույ» 8.Յ.Մ. Բաշտայ, Յ.Հ.Կորյոս, Ի. Բ. Պավլով „, Գիմնաստիկա,, սուժ. 9.Ա. Տ. Բրյոկին „, Գիմնաստիկա,, սուժ. 10.Յ. Գավերձովսկի „, Գիմնաստիկա մասնակիություն, „ 11.Մ.Լ. Ուկրան „, Մեթոդիկա տրենուածու գիմնաստու, „ 12.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա», 13.Ֆ.Գ.Ղազարյան, Ա.Ա.Գրիգորյան «Ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն», 14.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Երեխաների մարզական ընդունակությունները և նրանց մշակումը», 15.Գ.Ա.Մինասյան «Բժշկամանկավարժական դիտարկումները ֆիզկուլտուրայում և սպորտում», 16.Զ.Ի.Կուզնեցովս «Ֆիզիկական կուլտուրան 1-4-րդ դասարաններում», 17.Ֆ.Գ.Ղազարյան «Դպրոցականների շարժողական հատկությունների մշակման առանձնահատկությունները ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին» 18.Ռ.Տ.Մ.Մելիքսերյան «Ֆիզկուլտուրային առողջարարական աշխատանքը դպրոցում» 19.Ժ.Կ. Խոլոդով – «Теория и методика физического воспитания» изд. Академия, М. 20.С.Ю Кочеткова – «Книга учителя физической культуры» изд. ФиС, М. 21. https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/48978/1/978-5-7996-2054-7_2017.pdf 22. https://ru.calameo.com/read/0009591764de572226a8d 23. https://aldebaran.ru/author/barshayi_vladimir/kniga_gimnastika/	

24.https://aldebaran.ru/author/uoker_bryed/kniga_anatomiya_stretchinga/
25.<https://studfile.net/preview/4540353/>